

Bezpłatne leki dla dzieci i seniorów od 65 roku życia

Jak prawidłowo wystawiać recepty na bezpłatne leki dla dzieci i seniorów? O czym warto pamiętać? Na te i inne pytania odpowiada r.pr. Emilia Antczak, kierownik biura Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej w Łodzi.

W dniu 30 sierpnia 2023 r. w życie weszła ustawa z 13 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, na mocy której **osobom do ukończenia 18. roku życia oraz po ukończeniu 65. roku życia przysługuje bezpłatne zaopatrzenie w leki**, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne określone w wykazie ogłaszającym przez Ministra Zdrowia, w drodze obwieszczenia. Tym samym rozszerzono grono osób, które mają prawo do bezpłatnych leków. Jak podaje Ministerstwo Zdrowia, rozwiązania dla osób 65+ oraz dzieci i młodzieży 18 – są analogiczne do tych obowiązujących przy wystawianiu i realizacji bezpłatnych leków dla osób powyżej 75 lat – nie zmieniły się zasady i warunki wystawiania recept, a jedynie poszerzony został katalog osób uprawnionych do bezpłatnych produktów.

Komu można wypisać bezpłatne leki?

- pacjentowi, który nie ukończył 18 lat lub ukończył 65 lat – warunek ten musi spełnić zarówno w dniu wystawienia recepty, jak i jej realizacji (nie jest możliwa bezpłatna realizacja recepty z datą „realizacji od dnia” po ukończeniu 18 lat),
- lek znajduje się w wykazie leków refundowanych w załączniku D1 (w przypadku pacjentów poniżej 18 roku życia) lub D2 (w przypadku pacjentów powyżej 65 roku życia),
- lekarz zdiagnozował u pacjenta schorzenie, które zawiera się w zakresie wskazań objętych refundacją,
- pacjent jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej.

UWAGA!

Obywatelom Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym oraz którym nadano numer PESEL, przysługuje prawo do bezpłatnego zaopatrzenia w leki na tych samych zasadach, co osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Z kolei **Karta Polaka nie upoważnia** do otrzymywania bezpłatnych leków. Dokument ten upoważnia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w sytuacji wystąpienia stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego, w zakresie określonym w ustawie o świadczeniach.

Kto może wystawić bezpłatne recepty dla pacjentów?

- lekarz lub pielęgniarka udzielający świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, w tym pediatrę oraz lekarza w Nocnej i Świątecznej Opiece Zdrowotnej,
- lekarz lub pielęgniarka udzielający świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej lub z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w ramach umowy, o której mowa w art. 159a ustawy o świadczeniach (tzw. lekarze specjaliści),
- lekarz udzielający świadczeń opieki zdrowotnej w ramach umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu leczenia szpitalnego lub z zakresu leczenia szpitalnego w ramach umowy, o której mowa w art. 159a ustawy o świadczeniach (w tym lekarzy pracujących w szpitalnych oddziałach ratunkowych i izbach przyjęć – jednak wyłącznie w związku z zakończeniem leczenia szpitalnego),
- lekarz posiadający prawo wykonywania zawodu, który zaprzestał wykonywania zawodu i wystawił receptę dla siebie albo dla małżonka, albo dla osoby pozostającej we wspólnym pożyciu, albo dla krewnych lub powinowatych w linii prostej, a w linii bocznej do stopnia pokrewieństwa między dziećmi rodzeństwa, przy czym uprawnienie do wystawiania recept *pro auctore* i *pro familie* na bezpłatne leki przysługuje wszystkim lekarzom.

WAŻNE!

Każda osoba wystawiająca receptę, przed jej wystawieniem musi zweryfikować, za pośrednictwem systemu informatycznego (IKP), ilość oraz rodzaj przepisanych pacjentowi produktów pod względem bezpieczeństwa oraz konieczności ich stosowania, biorąc pod uwagę recepty wystawione oraz zrealizowane dla tego pacjenta. Obowiązek ten dotyczy również wystawiania recept *pro auctore* i *pro familiae*.

Na recepcie w rubryce „kod uprawnień dodatkowych pacjenta”, lekarz wpisze „DZ” w przypadku pacjentów poniżej 18. roku życia albo „S” w przypadku pacjentów powyżej 65. roku życia.

r.pr. Emilia Antczak

kierownik Biura OROZ w Łodzi

Źródła:

- Ustawa z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Ustawa z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych,
- <https://www.gov.pl/web/zdrowie/bezplatne-leki>,
- <https://www.gov.pl/web/zdrowie/obwieszczenie-ministra-zdrowia-z-dnia-30-sierpnia-2023-r-w-sprawie-wykazu-refundowanych-lekow-srodkow-spozywczych-specjalnego-przeznaczenia-zywniowego-oraz-wyrobow-medycznych-na-1-wrzesnia-2023-r>.

Panaceum 11/2023